

3296

ЗКИМ

2-64

1921

1002

2001

40858 ԵՐԻՏԱՍՍՐԴՈՒԹԵԱՆ ԳՐԱ- 9
ԴԱՐԱՆ

11
Խմբագրութեամբ Ն. Սուրենի

Խմբարեւի բոլոր երկրներէ, ժխցեք

Գ. ԶԻՆՈՎԻԵՎ

ԵՐԻՏԱՍՍՐԴՈՒԹԵԱՆ ԻՆՏԵՐՆԱ-
ՑԻՕՆԱԼԸ ԵՒ ՆՐԱ ԱՆԵԼԻՔՆԵՐԸ

Թիֆլիս, 1921

Библиотека Красной Моло-
дежи

ПОД РЕДАКЦИЕЙ Е. СУРЕНА

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Г. ЗИНОВЬЕВ

ИНТЕРНАЦИОНАЛ МОЛО-
ДЕЖИ И ЕГО ЗАДАЧИ

(На армянск. яз.)

Тифлис, 1921

KHM
9-64

Ճառ արտասանած Կարմիր Ներսիս-
տարդութեան համագումարում Պետրո-
գրադում սեպտեմբերի 16-ին 1919 թ.

1957 88
80142-աւ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԵԱՆ ԻՆՏԵՐՆԱ- ՑԻՈՆԱԼԸ ԵՒ ՆՐԱ ԱՆԵԼԻՔՆԵՐԸ

Մինչև վերջին ժամանակս մենք
խիստ քիչ տեղեկութիւններ ունէինք
երիտասարդութեան միջազգային շար-
ժման մասին: Վերջին օրերս մեր բազ-
ղը բանեց, և մենք քիչ թէ շատ նիւ-
թեր ստացանք այն մասին, թէ
ինչպէս է զարգանում երիտասարդու-
թեան շարժումը զանազան երկիրնե-
րում: Ամենից առաջ ես կը ծանօթաց-
նեմ ձեզ այդ նիւթերի հետ:

Ինչ համար առանձնապէս հետաքրք-
րական էր իմանալ բանւոր երիտա-
սարդութեան համագումարի մասին,
որ կայացել է Շւէյցարիայում, ուր ոչ
հեռու անցեալում ապրում էինք և
մենք ինքներս: Շւէյցարական երիտա-
սարդութիւնը երկար ժամանակ, ինչ-
պէս և բոլոր միւս երկիրներում, գը-
նում էր հին պետական սոցիալ-դեմո-
կրատիայի պապաշահների հետից: Եւ
որովհետեւ այդ պապաշահները ոտից-
ցուլիս քողրեցինք էին, որովհետեւ նը-
րանք, իսկապէս սասած, ինչպէս դուք
էլ գիտէք, բուրժուազիայի կողմն էին:

33931

2
33931

այդ իսկ պատճառով բանւոր երիտա-
սարգութիւնն էլ ոչնաեզ երկար ժա-
մանակ չէր գործում յեզափոխականո-
բէն: Վերջին 2—3 տարւայ ընթաց-
քում Շւէյցարիտլում ամեն ինչ փոխ-
ւել է հիմնովին: Օգոստոս ամսին կա-
յացել է շւէյցարական սոցիալիստական
երիտասարգութեան համագումարը:
Այս համագումարին ներկայ են եղել
նաև հիւրեր գերմանական երիտասար-
գութեան, գերմանական, կոմմունիստ-
ապարապեանների կողմից: Այս ահա
այս համագումարի մէջ խնդիր էր
գրւած, թէ ինչ է լինելու երիտասար-
գութեան վերաբերմունքը գէպի III
Ինտերնացիոնալը և գէպի բանւորնե-
րի զինումը: Կառավարութիւնն արգե-
ւեց համագումարին քննել այդ խնդի-
րը: Շւէյցարիան, ինչպէս գոյ գի-
տէք, անաւնում է դեմոկրատական
հանրապետութիւն: Բայց և այնպէս,
այնտեղ կան իրենց ժանդարմները,
գեւմոկրատական ոստիկանները: Այս
երբ որ նրանց որեւէ բան դիւր չի գա-
լիս, նրանք ոյժ են գործադրում:

Համագումարից պահանջեցին, որ օ-
րակարգից հանւի գէպի III Ինտերնա-
ցիոնալն ու բանւորների զինումն ու-
նենալիք վերաբերմունքի խնդիրը: Այ-
րիտասարգութիւնը հրաժարեց այդ
բանն անել և շարունակում էր նիստե-
րը: Շւէյցարական օրէնքներով ոստի-

կանութիւնն իրաւունք չունի մանկու-
նիստի դահլիճը ժողովի ժամանակ,
Բայց որովհետև համագումարը հրա-
ժարել էր կատարել իշխանութեան
պահանջը, այդ պատճառով, երբ գոյ-
ժը հասաւ արգելած խնդրի քննու-
թեան, ոստիկանութիւնը գահ-
լիճ մտաւ: Համագումարը շարու-
նակեց քննել այդ խնդիրը: Այն ժա-
մանակ ոստիկանութիւնը փակեց նիս-
տը: Դրանից յետոյ շվէյցարական երի-
տասարգութիւնը նիստը տեղափոխեց
քաղաքից դուրս լեռները: Շւէյցարիան
լեռնոտ երկիր է, և երիտասարգու-
թիւնն առանձնապէս սիրում է զբօս-
նել լեռներում: Համագումարի նիստը
տեղափոխեց լեռները: Ոստիկանու-
թիւնն այդ բանի հոտն առաւ և ըսկը
սեց կրնկակոխ հետապնել այդ համա-
գումարը: Համագումարն աստիճանա-
բար ելնում էր սարերը աւելի ու ա-
ւելի բարձր: Ոստիկանութիւնն էլ նրա
յետևեց: Համագումարը հասաւ գրեթէ
մինչև ամբենաբարձր սառցապատ գա-
գաթները, և այն ժամանակ միայն
կարողացաւ միաձայն որոշում ընդու-
նել, որ Շւէյցարիայի կոմմունիստա-
կան երիտասարգութեան համագումա-
րը գերմանական երիտասարգութեան
պատուիրակների մասնակցութեամբ ո-
րոշում է միանալ կոմմունիստական

III Բնտերնացիոնալին (ծափեր) և ա-
ջալցել բանւորների զինմանը:

Երբ շէյջարական ճղմոկրատա-
կանն ուստիկանութիւնը հասաւ լեռան
բարձունքը, երիտասարդութեան ներ-
կայացուցիչներէց մէկն ասաց.—Այժմ
կարելի է իջնել, որովհետեւ միւսնոյն
է՝ որոշումն ընդունւած է,—և յայտա-
բարեց այդ որոշումը:

Ընկերներ, սա սիմալ է: Եւ իրօք:
Երբ ամենադեմոկրատիկ, բայց բուր-
ժուական հանրապետութիւններից մէ-
կի բանւոր երիտասարդութիւնը պէտք
է քննի զէպի (I) Բնտերնացիոնալն ու
բանւորների զինումն ունենալիք վե-
րաբերման քի խնդիրը, որ ամեն մի
պրոլետարի համար ամենակարևոր,
ամենաթանկագին, ամենաներակա
խնդիրն է,—երիտասարդութիւնը հար-
կադրւած է լինում փախչել լեռները
բուրժուազիայի փողերով տոգւած ու-
ստիկաններից: Իսկապէս, բանւոր երի-
տասարդութիւնը կարծես թէ հնա-
նում է բուրժուազիայից, նրա սպա-
սաւորներից զէպի անհասանելի մի
բարձրութիւն: Նա որոշումներ է ըն-
դունում երկնքին մօտիկ, ուր նա շը-
ջում է բուրժուական միազմեքից ա-
զատ մաքուր օդ: Այսպիսի պարագա-
տերում միաձայն և ցնծութեամբ ըն-
դունւած է կոմմունիստական Բնտե-
րնացիոնալի մէջ մտնելու որոշումը:

Եւ սա երձխայական արարք չէր,
կատակ չէր. այս անցքով հետաքրքր-
ւեց շէյջարական ամբողջ մամուլը:
Ամբողջ բուրժուազիան վախեցած է,
որովհետեւ այժմ ոչ միայն երիտասար-
դութիւնը, այլ և բանւորական կու-
սակցութիւնն ամբողջովին միացաւ
նոյնպէս կոմմունիստական Բնտերնա-
ցիոնալին:

Դեռ երեկ էր, որ ես կարգացի Լո-
զանսի լրագրի մէջ (Լոզոններ Փրան-
սիական Շէյջարիայի քաղաք է) մի
առաջնորդօղ յօդւած, որի մէջ բուր-
ժուական պրօզը օղբում է այն, ինչ
որ կատարւում է Շէյջարիայում. Ա-
հա թէ, տօում է, ինչ օրի հասանք—
շէյջարական կուսակցութիւնն անցել
է կոմմունիստական Բնտերնացիոնալի
կողմը, կոմմունիստները սպառնում են
տերրօրի ենթարկել զբուրժուազիան,
նրա բուրգը գզել: Եւ նա հանգստաց-
նում է բուրժուազիային ու ասում.
—չպէտք է զլուխը կորցնել, սառնա-
սրտութիւն պահպանեցէք, պէտք չէ
վախենալ, հանդիստ նայեցէք վտանդի
երեսին: Ամեն մի տողից յետոյ հան-
գստացնում է բուրժուազիային: Իսկ
ինքը, ինչպէս երևում է, վախից դո-
ղում դողդողում է:

Ահա թէ ինչպէս է բանը Շէյջա-
րիայի պէս մի երկրում:

Ես դիտւում եմ ընտրեցի այդ՝ բուր-

ժուաղիայի համար, կարելի է ասել, օրհնւած անկիւնը: Այդ ամենահարուստ երկիրը, Շւէյցարիան, չէր պատերազմում: Նա չէզոք էր: Շւէյցարիայում գիւղացիները հարուստ են, այնտեղ բանւորներն այնքան էլ շատ չեն, սովը Շւէյցարիայում անհամեմատ քիչ է, քան ուրիշ որեւէ տեղ: Եւ այնուամենայնիւ այդ երկիրը, ուր մենք ապրում էինք 3 տարի. սրանից առաջ, չես ճանաչում, երբ այժմ կարգում ես նրա մասին լրագիրների մէջ: Երեք տարի սրանից առաջ այնտեղ չէին ուզում մեզ լսել: Երեք տարի սրանից առաջ Յիւրիխում ընկ. Լենինը, որ ապրում էր այնտեղ և բաւական ազատ ժամանակ ունէր, աշխատում էր կազմել շւէյցարական երիտասարդութեան առաջին խմբակները, և այդ աջողւում էր անապին դժարութեամբ: Մեզ վրայ նայում էին իբրեւ ցնորամիտների վրայ, որ անիրազուրիւ բաներ են քարոզում: Ահա թէ ինչպէս փոխեց աշխարհը երկու և կէս տարւայ ընթացքում: Կոմունիստական երիտասարդութիւնը բացարձակ պատերազմ է յայտարարում բուրժուազիային, բայց բուրժուազիան ոչինչ չի կարող անել ներքանց դէմ: Նա բանտերի մէջ է պահում երիտասարդութեան շատ պարագլուխ երի, դրանց թիւում և ընկ.

Միւնցենբերգին և միւս երիտասարդ բարեկամ ու ընկեր Տրոտսկին, շւէյցարական բանւոր երիտասարդութեան ներկայացուցչին: Շատ պրոլետարներ են նստած շւէյցարական բանտերում: Այնտեղ հարիւրաւոր դատեր են տեղի ունենում գործադուլների համար: Բայց և այնպէս բուրժուազիան ոչինչ չի կարող անել. կոմունիզմը նւաճումներ է անում ամեն օր: Եւ Շւէյցարիայի ամբողջ բանւոր բնակչութիւնը, զոնէ նրա անաղին մեծամասնութիւնը, արդէն կանգնած է կոմունիզմի նշանի տակ:

Մի ուրիշ հաղորդագրութիւն, որ մենք ստացանք, դա սկանդինաւեան երիտասարդութեան համագումարի մասին է: Սկանդինաւիայի մէջ մտնում են երեք պետութիւններ—Շւեդիա, Նորվեգիա և Իանիա: Պատերազմից առաջ էլ եղել են սկանդինաւեան բանւորական կոնգրեսներ: Օգոստոսին Իանիայում տեղի ունեցաւ շեղական, նորվեգիական և դանիական երիտասարդութեան սկանդինաւեան համագումար: Այնտեղ նոյնպէս հաւաքւել էին հիւրեր, ուրիշ երկիրների ներկայացուցիչներ: Այս բանն այժմ առհասարակ բնորոշ է բոլոր բանւորական համագումարների համար: Երբ համագումար է տեղի ունենում մի երկրում, ներկայացուցիչներ են գալիս ու-

րիչ երկիրներէց: Ամենքը կարիք ունեն
միջազգային կապ հաստատելու: Այս
համազուծման եկաւ շեղական յայտ-
նի կոմմունիստ ընկ. Մեդլուենդը, որը
շեղական երիտասարդութեան զեկա-
վարն է: Երեք երկիրների երիտասար-
դութեան այս համազուծմարի մէջ ըըն-
նըում էր զէպի Կոմմունիստական
Ինտերնացիոնալն ունենալիք վերա-
բերմունքի խնդիրը: Մեզ հասցրել են
այնտեղ արտասանած ճառերից մի
քանիսը, որ մենք տպում ենք մեր
«Ком унастический Интернационал»
օրգանի մէջ. Ահագին մեծամասնու-
թիւնը վճռեց միանալ Կոմմունիստա-
կան Ինտերնացիոնալին: Յետոյ ստաց-
ւած է Գերմանիայի կոմմունիստական
երիտասարդութեան կոչը, որ նոյնպէս
տպում ենք և որը կրակոտ խօսքերով
կոչ է անում բոլոր երկիրների բան-
ւոր երիտասարդութեանը միանալ
Կոմմունիստական Ինտերնացիոնալին:
Ստացւած է նոյնպէս մի կոչ այն մա-
սին, որ Ամերիկայում ստեղծւած է
Կոմմունիստական Ինտերնացիոնալին
միացած երիտասարդութեան միու-
թիւն: Եւ մեզ ուղարկւած է այդ
խմբի զեկավարներից մէկի—ընկ.
Կրուզէի պատկերը, որը 20 տարւայ
տաժանակրութեան է դատապարտւած
ամերիկեան «զեմոկրատական» քաղա-
քակիրթ հանրապետութեան մէջ այն

բանի համար, որ բանւոր իրիտասար-
դութեան մէջ քարոզում էր Կոմմու-
նիստական Ինտերնացիոնալի գաղա-
փարները: Ամերիկայում այս բոլորին
լիքն են շատ բանտեր, այնտեղ կան
ոչ պակաս քան 2 հազար հոգի քաղա-
քականներ, զուցէ և աւելի: Եւ այս—
մի երկրում, որ ամեն մի բուրժուա
երդում է, թէ ինքը «դեմոկրատիայի»
կողմն է, ազատութեան կողմն է:

Հենց որ բանւորներն ուղեցին ոչ
թէ խօսքով, այլ գործով կուել կոմ-
մունիզմի համար, նրանց սկսեցին
բանտերը նստեցնել հազարներով:

Երբ ստանում ես օտարերկրեայ
լրագիրները, տեսնում ես, որ կոմմու-
նիզմի խնդիրը գլխաւոր խնդիրն է
դաքձել բոլոր երկիրներում: Բուրժուա-
կան բոլոր լրագիրների—աւատրիա-
կան, գերմանական, ամերիկեան, ի-
տալական, ֆրանսիական—բոլոր էջե-
րը լիքն են կոմմունիզմի մասին
պատմածքներով: Այն փոքրիկ կը-
տորներից, որ ես երեկ կարդացի,
պատկեր են ստանում, թէ ինչ է կա-
տարւում: Օրինակ վերցնում ես Պրա-
գայի չեխական մի լրագիր և տես-
նում ես հետեւեալ հաղորդագրութիւնը:
Այնտեղ հրատարակւում է մենշեյկ-
եան մի օրգան, որ անւանւում է
«Սոցիալ-Դեմոկրատ»: Այդ լրագրին
զրուի է անցած պատգամաւոր Մոզ-

բաշխել, որի հետ մենք կասկածելի
բաղդ ունենանք անձամբ ծանօթ լինե-
լու: Եւ ահա չեթական այդ մենչեկի
Մոդրաշեկի լրագիրը առանց որևէ ա-
մօթ օւ խիղճ ունենալու ժառնութիւն
է գրում. «Հաղորդում ենք, որ այս ինչ-
րանուոր կոմսունիստի բնակարանում
շարաթը երկու անգամ տեղի են ու-
նենում րանուոր կոմսունիստների ժո-
ղովներ»: Եւ լրագիրը «ստիկանու-
թեան «ուշադրութիւնն է դարձնում»
այն բանի վրայ, որ պէտք է միջոց
ներ ձեռք առնել: Այնուհետև մի քա-
նի օրից յետոյ, հաղորդում է ուրա-
խութեամբ, թէ «մեր յօդւածի վրայ
ուշադրութիւն դարձրին և միջոցները
ձեռք են առնւած»: Զեյա Սլովակիան,
ինչպէս դուք գիտէք, նոյնպէս «գեմա-
կրատական» հանրապետութիւն է: Եւ
ինչպիսի բարբերի պարզութիւն է
տիրում այնտեղ. Մենչեկին ուղղակի
ժառնութիւն է գրում լրագրի մէջ,
«ստիկանութիւնն այդ ի նկատի է
առնում, ձերբակալութիւններ է կա-
տարում: Եւ այս անւանում է գաղա-
փարական կոխ:

Այո, կոխը չափազանց հեռու է
գնացել: Դուք կարդացիք, թէ վերջե-
րըս ինչ է պատահել մեր ընկերնե-
րին Էստոնիայում, եւ այսօր
մենք մի տխրաւոր թեղեկութիւն
ենք ստանում, թէ սահմանի վրայ

բռնւած 26 ընկերները գնդակահար-
ւած են մենչեկեան դահիճների, մեն-
չեկեան միմիաբանների կողմից, որոնք
2-րդ ինտերնացիոնալի կողմն են: Եւ
արդէն հաղորդեցի լրագիրներին մէջ
թէ այն բանից յետոյ, երբ մենք անդ-
լիացիներին քննուց յետոյ գրաւեցինք
Փնեպան, մենք ստացանք լուսանը-
կարչական մի պատկեր, թէ ինչպէս
արտաքուստ պատանի մի ուսու համ-
մաւնիստի դէպակահարում են այդ սե-
ւեռեւերնացիները: Դուք գիտէք, որ Փնեպայում
և Արխանգելսկում տիրում է Ուչրե-
զիկայի նման մի բան. այնտեղ գը-
լուխ է անցած աջ էօէր Չայկովսկին
և լամեն բան տեղի է ունենում անդ-
լիացիների օրհնութեամբ: Այդ լուսա-
նկարը ցոյց է տալիս մի ծու, նրա
ետեի մասը, Նախ ճաղերից կապ-
ւած է երիտասարդ ուսու կոմսու-
նիստը, և նրա դէմ ուղղւած է երեք
հրացան. հրացան ուղղողներն են մի
ուսու օֆիցեր, մի ֆրանսիացի օֆիցեր
և մի անգլիացի օֆիցեր—մի տեսակ
ինտերնացիոնալ: Այդ պատանի ըն-
կերոյ աչքերը կապած են, ետեք
կանգնած են անգլիական մի բանի
օֆիցերներ և ժայտում են: Մենք զե-
տեղում ենք այդ լուսանկարը մեզ
«Коммунистический Интернационал»
ամսագրի մէջ: Եւ կոմսունիստի, թէ

այս լուսանկարը ձօնում ենք երկբորդ ֆնտերնացիոնալի հերոսներին, որովհետև ամենայն արդարութեամբ այդպիսի մի լուսանկար պէտք է ներքանց նւիրել: Դրանով նրանք օրհնում են սպանութիւնը, դրանով ներանք հովանաւորում են էստոնական ժնշկիկներին, որոնք գնդակահարում են մեր 26 ընկերներին:

Ահա այսպիսի պատկեր է կատարում բոլոր երկրներում:

Նոյնը կատարւում է Գերմանիայում, ուր բանտերը լեփ-լեցուն են: Մենք «Коммунистический Интернационал»-ի համարի մէջ ապում ենք ակահատեսի փշաքաղով պատմութիւնը 32 նաւաստիների գնդակահարման մասին: Նոյնն է Հոնդարիայում, ուր այժմ ժամանակաւորապէս ապալւած է բոլշեկեան իշխանութիւնը: Նոյնը Ֆրանսիայում: Ամեն տեղ կռիւր բորբոքում է, հասնում է եռման կէտին: Եւ ամեն տեղ բանւոր երիտասարդութիւնը կարելի է ասել սերախութեամբ հեռանում է անիծւած երկրորդ ինտերնացիոնալից, որը դարձել է ժնշկիկների, մարդասպանների, բանկիրների, պոռնիկ կանանց, զեղին մրտադրողների և բուրժուազիայի ուրիշ վարձկանների ինտերնացիոնալ: Ամեն տեղ այժմ երիտասարդութիւնը փախչում է, ինչպէս ժամտախտից,

այդ անիծեալ կուսակցութիւններից, որոնք իրենց անւանում են սոցիալիստական, բայց գործով ծառայում են կապիտալիստներին:

Մենք ստացել ենք Ֆրանսիայում կոմմունիստական III ինտերնացիոնալին միացած կազմակերպութիւնների ցուցակը և այդ ցուցակի մէջ ամենադիւտաւոր տեղերից մէկը պատկանում է երիտասարդութեան կազմակերպութիւններին: Սինայի Ֆիդելերացիան, այդ, մօտաւորապէս, նոյնն է Ֆրանսիայում, ինչ որ մեզ մօտ Պետրոգրադում և նրա շրջակայքում: Սենան այն գետն է, որ անցնում է և Պարիզով: Եւ Սինայի Ֆիդելերացիան—զա Պարիզ քաղաքի և նրա շրջակայքի մի շրջանն է: Դա գլխաւոր կազմակերպութիւնն է Ֆրանսիայում: Եւ այդ ամբողջ կազմակերպութիւնը երկու տարի սրանից առաջ միացել է Կոմմունիստական ինտերնացիոնալին:

Այսպիսով, ընկերներ, պատկերը պարզ է: Ամեն տեղ և ամեն կողմ դժգոհում է բանւորական մըջնանոցը: Ուր-ուրեք բուրժուական ոտնամանիքն աջորդում է գալ և կապիտալներով տրորել մըջնանոցը: Բայց մըջիւնները չեն ոչնչանում, նրանք հաւաքւում են միաւեղ, ու նորից աճում է բանւորական մըջնանոցը: Իսկ ուր-ուրեք երիտասարդ բան-

տոր մըջիւններն էլ շատ խիստ
կծում են պարոնայք դեմերախներին և
բուժուաներին, որոնք փորձում են
ոտի տակ տրորել մեր բանւորական
մըջնանոցը: Ահա թէ ինչու, ընկեր-
ներ, մենք կարող ենք հաւարձակ կեր-
պով առել, որ Երիտասարդութեան ին-
տերնացիոնալն աճում է:

Ես կասեմ ձեզ դարձեալ,—այս առ-
այժմ գաղտնիք է, բայց ձեզ կարելի
է այս բանը յայտնել,—որ մօտիկ օ-
րերս պիտի կայանար և այս բազէին
գօցէ կայացել է մի համագումար,—
բոլոր երկիրների երիտասարդութեան
միջազգային համագումարը: Այդ հա-
մագումարը սկզբում նշանակւած էր
Ստոկհոլմում, յետոյ ուղում էին գու-
մարել Ռուսաստանում կամ Հունգա-
րիայում, երբ այնտեղ Խւրհրդային
իշխանութիւն էր: Բայց այս ծրագիր-
ները չաջողեցին: Ստոկհոլմում տի-
րում են բուրժուազիան և մեջեիշե-
րը, մենչեիկ Բրանտինգի գլխաւորու-
թեամբ, և նրանք պատրաստ են կոմ-
մունիստական երիտասարդութիւնը
բանտ նստեցնել կամ գնդակահա-
րել, բայց երբէք նրանք ապաստան
չեն տալ համագումարի համար: Մեզ
մօտ դալը գծար է. ամեն տեղ պա-
շարդական պրութիւն է: Հունգարական
խորհրդային իշխանութիւնը տապալ-
ւած է ներկայումս: Եւ մենք փորձ ա-

րինք. երիտասարդութեան համագու-
մարը գումարել կըողական մի ուրիշ
մայրաքաղաքում, որ մենչեիկներէ իշ-
խանութիւնն այնքան թուլացած է, որ
համագումարը թերեւ այնտեղ կաջող-
ւի: Համագումարը նշանակւած էր վեր-
ջերս. այնտեղ են ժեկնել Ռուսաստա-
նի բանւոր երիտասարդութեան ներ-
կայացուցիչները: Եւ մենք օրէ ցօր
տեղեկութիւն ենք սպասում, որ երի-
տասարդութեան միջազգային համա-
գումարը կայացել է: Եւ եթէ արդելք
չեն եղել ոստիկանական խռընգոտե-
րը, այդ համագումարն անշուշտ կա-
յացել է: Եւ կասկած չկայ,—մենք այս
ասում ենք զանազան երկիրներից ստա-
ցած տեղեկութիւնների հիման վրայ,
—որ եթէ համագումարը կայացել է,
ապա բոլոր երկիրների բանւոր երի-
տասարդութեան բոլոր ներկայացու-
ցիչների միահամուռ ազդակը բոլոր
լեզուներով եզել է՝ կեցցէ՛ Երբորդ
ինտերնացիոնալը (ծափեր): Կարելի է
կասկածել այն բանում, թէ կազմա-
կերպութեան տեսակէտից աջողակ է
արդեօք լուծել այդ խնդիրը, բայց չի
կարելի կասկածել այն բանում, որ
սոցիալիստական պրոլետարատիւ կրի-
տասարդութեան պետութիւն բոլոր եր-
կիրներում, որտեղ պրութիւն ունեն այդ
կազմակերպութիւնները, ազատել են
հին սոցիալ դեմոկրատական կուսակ-

3331

ցութիւնների նեխոյ ազդեցութիւնից,
—այն կուսակցութիւնների, որոնք
սպանեցին կիբկնիւտին և Լիւքսեմ-
բուրգին: Եւ բանւոր երիտասարդու-
թիւնն աժաղջ աշխարհում կանգնած
է Երրորդ Գոմմուեիտական Ինտեր-
նացիոնալի դրօշակի տակ:

Մօտիկ շարաթներս պէտք է կայա-
նայ երիտասարդութեան համառուսու-
կան համագումարը Մոսկւայում կամ
Պետրոգրադում, հաւանական է, որ
Մոսկւայում, և այդ համագումարն
անպայման նոր շրջան կը կազմի ձեր
կազմակերպութեան զարգացման պատ-
մութեան մէջ: Այդ համագումարի մէջ
կը քննեն հերթական դարձած մի շարք
խնդիրներ: Եւ այդ համագումարը կօզ-
նի ձեզ սեղմել ձեր շարքերը: Ոչոք մեզ-
նում երիտասարդութեան մէջ կատար-
ւող աշխատանքի վրայ չի նայում իբ-
րե ժամանցի, իբրեւ անմեզ կատակի,
իբրեւ դարձութեան վրայ: Իսկ անհե-
թեթութիւն է: Հարկ չկայ նայելու
վերեւից ներքեւ: Պէտք չէ կարծել թէ
հասուն մօրդիկն են միայն, որ իո-
կական սոցիալիստներ են, իսկ պա-
տանեկութիւնը—իբրեւ զրանք ջանել
ջուլներ են, նրանց չի կարելի լուրջ
նշանակութիւն տալ և այլն: Ընդհա-
կառակը, երիտասարդութեան շարժու-
մը—դա շատ լուրջ գործ է: Մենք միշտ

գիտէինք, որ բանւոր երիտասարդու-
թիւնը—դա մի «մեծ պետութիւն» է,
շատ լոյս կախւած է նրա համակրան-
քից և հակակրանքից: Ում որ համա-
կրում է երիտասարդութիւնը, ամբողջ
աղագան էլ նրանն է: Երբ մի քանի
ամիս առաջ ձախ Լուկիներին աջուկեց
ազստամբութիւն յարուցել և երբ ե-
րիտասարդութեան մի մասը կարծես
թէ նրանց կողմն էր, ես ասացի. ոչինչ
աւելի վասնզաւոր չէ, քան այս: Իսկ
երբ երէկ ինձ աջուկեց կարգալ «Ան-
կուսակցականութիւնը և կոմմունիզ-
մը» դասախօսութիւնը Նևսկայա զաս-
տւայից այն կողմը և երբ մի քանի
թաղեր այն կողմը ինձ դիմաւորեցին
պատանեկութիւնն ու բանւորների
մանկտիք բարեկամական զգացում-
ների արտայայտութիւններով, ես աս-
ացի՝ սա ամենալաւ նշանն է: Սա
ապացոյց է, որ բանւոր դասակարգը
մեր կողմն է:

Ահա թէ ինչու, ընկերներ, դուք
կարող էք բանւոր երիտասարդութեան
բոլոր խնդիրներին մեր ցոյց տաւծ
վերաբերմունքից համոզւել, որ մենք
չենք նայում այս գործի վրայ, իբրեւ
կատակի վրայ, այլ նայում ենք իբրեւ
մի շատ լուրջ գործի վրայ:

Առանձնապէս կարեւոր է այս գործը
տուաջ տանել գիւղում: Եւ չգիտեմ,
զժբազգարար, թէ այս զանդիւնում շնոս

կան արդեօք Պետրոգրադի նահանգի գիւղի ներկայացուցիչներ, բայց գիտեմ անտիպլ կերպով, որ թէ Պետրոգրադի նահանգում և թէ ամբողջ Ռուսաստանում գիւղում չափազանց ինչ բան է արւած կազմակերպելու համար կոմմունիստական երիտասարդութիւնն ընդհանրապէ՛ս։ Ի հարկէ, շատ դժւարութիւններ կան մեր ճանապարհին։ Յետաւորաց գիւղացիներն ալ բանք համարում են իբրեւ զւարճութիւն, իբրեւ ոչ-լուրջ գործ. նրանք առում են, թէ ժողովրդ հուսերին չեն ստիճեցնում», թէ ջահէկները չպէտք է խառնուեն լուրջ մտորկանց գործերին։ Եւ ստիպւած ես յաղթահարել միշտք նախապաշարուններ։ Բայց այս գժւարութիւնները ինչ ուզում է լինի՝ պիտէ է յաղթահարել։ Պիտերի, Մոսկւււայի, մայրաքաղաքի և տոհմարակ քաղաքի երիտասարդութիւնը պէտք է, իմ կարծիքով, աւելի քիչ մտածի այստեղ գրադարաններ ու միութիւններ կազմելու մասին (թէն, իհարկէ, այդ այստեղ էլ անհրաժեշտ է). ես պիտէ և մտածի այն մասին, որ այդ բանը տանի գիւղը։ Այո է դիտարկելով։

Պաղարում բանուր դատակարգութիւն է պրծնել նախապաշարունների շղթաներից, եւ կանգնած է մեր կողմ։

սակցութեան կողմը։ Իսկ գիւղում տնտեսական խաւար է արքում։ Եւ ինձ թւում է, թէ դիտութեան այն շնչին պաշարները, որ ունի քաղաքի բանուր երիտասարդութիւնը, պէտք է անյապաղ տանել գիւղը։ Այնտեղ այդ բանը կը տաճապատակի, և դուք յետ կըստանաք ձեր ծախսերը տնտեսական տոկոսներով։

Գիւղացիական երիտասարդութեան մէջ դուք համակրութիւն կը գտնէք։ Սկզբում, անկասկած, դժւար կը լինի։ Բայց այնտեղ ամեն մի հատիկ հասկեր կը տայ։ Բանուր երիտասարդութեան համատուտական համագումարի մէջ գիւղում կատարելիք աշխատանքի խնդիրը պէտք է դնել առաջին հերթի։ Մեր երկիրը գիւղական է, գերակշռող բնակչութիւնը գիւղի մարդիկ են։ Եւ մինչև որ մենք համաձայնութեան չգանք նրանց հետ, մինչև որ ամեն մի վոլոստում, ամեն մի խոշոր գիւղում չունենանք գէթ 2-3 երիտասարդից բազկացած մի փոքրիկ խմբակ, մինչև որ մենք չհասցնենք այնտեղ լրագիրներ, գրքոյկներ, բրոշիւրներ, մինչև այդ ժամանակ՝ կարելի է ասել, որ մենք ոչինչ չենք արել։

Իսկ այս հեշտ բան չէ։ Երբեմն չընչին բան է թւում 3 լրագիր գիւղ հասցնելը։ Մինչդեռ դա տակի

կարևոր գործ է, քան 10001 անգամ լաւ խօսքեր կրկնելն ու սոսկ բանա-
ձեւեր հանելը: Բանց թէ սեփական իւզի
մէջ տալովաւէք, աւելի կարևոր գործ
կատարած կը լինէք, կ'թէ ուսուցա-
նէք գէթ երկու գիւղական պատանի,
տաք նրանց լրագիրներ, տաք ձեր
քաղաքային հասցէն, ձեր տկումքի,
ընկերութեան հասցէն, կապ հաստատէք
գիւղի հետ, աշխատէք, որ նրանք քա-
ղաք գան, լսեն և աղա պնան պատ-
մեն իրենց գիւղում, թէ ինչ ընկե-
րութիւն, ինչ միութիւն է այդ, և
նոր սերմ գցեն: Ահա մի գործ, որ
կարող է և պէտք է անի ձեզնից ա-
մեն մէկը:

Եւ ամենից առաջ, ընկերներ, պէտք
է սովորել, սովորել եւ դարձեալ սովո-
րել: Ի հարկէ, ծիծաղելի կը լինէր, որ
ես մի ձանձրալի բարոյախօսութիւն
անեմ ձեզ այն մասին, թէ ուսումը
բոյս է, իսկ տգիտութիւնը՝ խաւար:
Սա աշրուբեհական մի ճշմարտութիւն
է, հազար անգամ ծեծւած, և ամեն
մէկը գիտէ այդ: Այդ շատ անգամներ
են ձեզ ասել ձեր պաշտօնական ու-
սուցիչները, թէ՛ սովորիր ու սովորիր:
Մենք նոյնպէս ասում ենք, բայց ոչ
նոյնը: Մենք կանչում ենք ձեզ ոչ թէ
պաշտօնական ուսումնական, այլ
կենդանի գիտութեան: Մենք ոչ մի
դէպքում չենք կարող ասել, թէ կամ-

մունիսաք կարող է եղայ պնալ տոսնց
գիտութեան: Ոչ, ներքեմն պատահում
է, որ երիտասարդութիւնը այլևս չի
ուղում սովորել, կարծես թէ վրէժ
առնելու համար հին աղտակալի պաշ-
տօնական վարժապետից, որը ամեն-
քին ձանձրացրել էր, որից մեռելու-
թեան հոտ էր փչում գիտութեան փո-
խարէն: Այդպիսիներն ուսում են հայ-
րիկս ու մայրիկս էն գլխից զահչէս
տարան ուսման, գիտութեան մասին
և ահա այժմ, երբ ես ազատութիւն եմ
ձեռք բերել, երբ ես արծաթիկի նման
եմ դառել, թքել եմ ուսման վրայ,
հարկաւոր չէ ինձ ուսումը:

Խնդիրն այսպէս դնել, մեր կարծի-
քով, չի կարելի:

Ի հարկէ, հին ուսուցումը, սերտո-
ղութիւնը, մեռելութիւնը, անգիր
անելը — այդ բոլոր պէտք գէն
շարուն: Բայց կենդանի գիտելիքները
մեզ հարկաւոր են օդի պէս: Եւ մենք
ունենք մեր սեփական գիտութիւնը,
պրոլետարական ահագին գիտութիւն:
Մենք ունենք հարիւրաւոր և հազարա-
ւոր գրքեր՝ զբաւած կոմմունիզմի լաւա-
դոյն մտածողների կողմից, սկսած
Մարքսից մինչև ներկայ գործիչները:
Մեր երիտասարդութիւնը չղէտք է
աչքի ընկնի միայն նրանով, որ նա
ամենաազնիւը, ամենաանձուէրը կը
լինի և կը նետւի ամենապակասգումար

կարևոր գործ է, քան 10001 անգամ
լաւ խօսքեր կրկնելն ու սոսկ բանա-
ձևեր հանելը: Բանց թէ սեփական իւզի
մէջ տապալելէք, աւելի կարևոր գործ
կատարած կը լինէք, կթէ ուսուցա-
նէք գէթ երկու զիւղական պատանի,
տաք նրանց լրացիւններ, տաք ձեր
քաղաքային հասցէն, ձեր ակումբի,
ընկերութեան հասցէն, կապ հաստատէք
զիւզի հետ, աշխատէք, որ նրանք քա-
ղաք դան, լսեն և ապա գնան պատ-
մեն իրենց գիւղում, թէ ինչ ընկե-
րութիւն, ինչ միութիւն է այդ, և
նոր սերմ գցեն: Ահա մի գործ, որ
կարող է և պէտք է անի ձեզնից ա-
մեն մէկը:

Եւ ամենից առաջ, ընկերներ, պէտք
է սովորել, սովորել եւ դարձեալ սովո-
րել: Ի հարկէ, ծիծաղելի կը լինէր, որ
ես մի ձանձրալի բարոյախօսութիւն
անեմ ձեզ այն մասին, թէ ուսումը
լոյս է, խել տգիտութիւնը՝ խաւար:
Սա այրուբենական մի ճշմարտութիւն
է, հազար անգամ ծեծւած, և ամեն
մէկը գիտէ այդ: Այդ շատ անդամներ
են ձեզ ասել ձեր պաշտօնական ու-
սուցիչները, թէ՛ սովորիր ու սովորիր:
Մենք նոյնպէս ասում ենք, բայց ոչ
նոյնը: Մենք կանչում ենք ձեզ ոչ թէ
պաշտօնական ուսուցութեան, այլ
կենդանի գիտութեան: Մենք ոչ մի
դէպքում չենք կարող ասել, թէ կամ-

մունիսաք կարող է եռայ գնալ ոտանց
գիտութեան: Ոչ, երբեմն պատահում
է, որ երիտասարդութիւնը այլևս չի
ուղում սովորել, կարծես թէ վրէժ
առնելու համար հին ազդեակալի պաշ-
տօնական վարժապետից, որը ամեն-
քին ձանձրացրել էր, որից մեռելու-
թեան հոտ էր փչում գիտութեան փո-
խարէն: Այդպիսիներն ուսում են հայ-
րիկս ու մայրիկս էն գլխից զանչէս
տարան ուսման, գիտութեան մասին
և ահա այժմ, երբ ես ազատութիւն եմ
ձեռք բերել, երբ ես արծաթիկի նման
եմ դառել, թքել եմ ուսման վրայ,
հարկաւոր չէ ինձ ուսումը:

Խնդիրն այնպէս դնել, մեր կարծի-
քով, չի կարելի:

Ի հարկէ, հին ուսուցումը, սերտո-
ղութիւնը, մեռելութիւնը, անգիր
անելը — այդ բոլոր պէտք չէն
շարուն: Բայց կենդանի գիտելիքները
մեզ հարկաւոր են օդի պէս: Եւ մենք
ունենք մեր սեփական գիտութիւնը,
պրոլետարական ահագին գիտութիւն-
մենք ունենք հարիւրաւոր և հազարա-
ւոր զրքեր՝ զբւած կոմմունիզմի լաւա-
դոյն մտածողների կողմից, սկսած
Մարքսից մինչև ներկայ գործիչները:
Մեր երիտասարդութիւնը չպէտք է
աչքի ընկնի միայն նրանով, որ նա
ամենաազնիւ, ամենաանձնէրը կը
լինի և կը նետւի ամենախանգուստ

Յեղր: Մեր երիտասարդութիւնը նախ-
կին սերնդից պիտի զանազանւի նը-
րանով, որ նա աշխատասէր կը լինի,
կը սովորի, չի երեւի քամուց, այլ
կաշխատի ամուր հիմք ունենալ, ու-
սումնասիրել, թէ ինչ բան է կոմմու-
նիզմը, հասկանալ մեր ծրագրի ամեն
մի տողը, մտնել խնդիրներից ամեն
մէկի խորքը, մտածել այն մասին, թէ
ինչ է կատարւում այս բոլորին Ռու-
սաստանում:

Իսկ այն, ինչ որ կատարւում է,
դա մի հսկայական համալսարան է
բանւորական և գիւղացիական երի-
տասարդութեան համար: Մեր ամեն
մի ղեկրեա առիթ է տալիս մտածե-
լու և ուսանելու, թէ ինչու
նա զրւած է այդպէս և ոչ թէ
ուրիշ կերպ: Պէտք է ուսումնասիրել
ամեն մի ղեկրեա: Յետոյ, մենք ու-
նենք մի պատկանելի գրականութիւն.
մենք թարգմանել ենք այն բոլոր լա-
ւը, ինչ որ եղել է բոլոր լեզուներով,
ինչ որ զրւած է շատ տաանեակ տա-
րիներ առաջ: Մեր սեփական կուտակ-
ցութեան շարքերում մենք ունենք
նշանաւոր տեսաբաններ ու գրողներ,
որոնց զրւած ամեն մի տողը բանւոր-
ներն ու գիւղացիները թարգմանում
են աշխարհիս բոլոր լեզուներով:
Պէտք է, որ այդպիսի ամեն մի գլու-
ղոյք լինի ամեն մի բանւորական ա-

կմբանոցում, ամեն մի փոքրիկ
քաղաքում: Պէտք է հազմել այդ գլու-
ղոյքները, բրոշիւրները, ծրագիրն ու-
սումնասիրող խմբակներ 5-10-15
հոգուց: Կրկնում եմ, պէտք է սովո-
րել, ու սովորել կոմմունիզմը:

Եւ դուք, ընկերներ, տեսնում էք ի
հարկ է, որ այժմ Խորհրդային իշխա-
նութիւնը և կոմմունիստական կու-
սակցութիւնը այս բանում ընդառա-
ջում են ձեզ, անում են ամեն բան,
ինչ որ հնարաւոր է, որպէսզի օգնեն
ձեզ սովորելու: Եւ դեռ երբէք «ոյ-
ժը գիտութեան մէջ է» խօսքերը չեն
հնչել այնքան համոզեցուցիչ, այնքան
ծանրակշիռ կերպով, որքան այս բո-
լորին:

Մհա այն խորհուրդներն, ընկերներ,
որ ես կարող էի ապա այս բոլորին
ձեր համագումարին:

Կազմակերպեցէք կոմմունիզմի ու-
սումնասիրութեան աշխատանքը: Բանն
այն չէ, որ դուք կարդայիք Կարլ
Մարքսի «Կապիտալ»-ը: Ձեզից շա-
տերի ուժերից վեր բան է մի անգա-
մից հաստ գրքեր կարդալը: Կան բա-
ւականաչափ ուրիշ գրքեր, ձեռնարկ-
ներ, բրոշիւրներ, որ դուք պէտք է
անդիւր գիտենաք, որպէսզի կարողա-
նաք մտնել մեզ հետ, հաշուել կոմմու-
նիստներին հետ: Ձեր միտքը թրթր-
ուուն է, դուք ջանէք էք, դուք պէտք

է կրթւէջ հիմնովին: Դուք պէտք է
յարուցէջ մեր մէջ գիտութեան ծա-
րար, դուք պէտք է խմէջ գիտու-
թեան աղունքից, ինչպէս յօգնած ճամ-
բորդը խմում է մի կտմ երկու օր
ծարաւ մնալուց յետոյ: Դուք պէտք է
վրայ ընկնէջ գիտութեան աղբիւրին
և խմէջ նրան ազահաբար և տաք, որ
ուրիշներն էլ խեն: Եւ չպէտք է
նստէջ միայն մեր փռտապանմ,
մեր ամենից սիրած Պետրոգրադում,
այլ ամեն մի բան, ինչ որ կարելի է,
վերցնել այտեղից և տանել գիւղը,
որը կարիք ունի գրքօյկի, լրագրի,
բանդէտ, հասկացոյց և զրազէտ մար-
դու: Պէտք է զնալ այնտեղ, որովհե-
տե մեր գիւղը յիսամասաց է, խաւար:
Իսկ վերջին հաշոււմ մեր յեղափոխու-
թեան ամբողջ վիճակը կախած է
գիւղից:

Ձեր խնդիրը կայանում է նրանում,
որ այժմ նախապատրաստուէջ առա-
ջիկայ համառուական համագումարի
համար, ուր այս բոլոր խնդիրները
պիտի քննեն: Անցեալները երիտա-
սարգութեան Համառուական Միու-
թիւնը հաղորդադրութիւն տակ ինչ
բանուր երիտասարգութեան կազմա-
կերպութիւնների թւի մօտին: Պէտք
է ստեմ, որ ես ապշած մնացի: Ես
չգիտէի, թէ երիտասարգութեան կազ-
մակերպութիւններն այնքան աճել են,

որ մենք ունենք հազարաւոր մանր
բճիճներ: Մի քանի նահանգներում
կան երիտասարգութեան 300 սկան
կազմակերպութիւններ, ճիշտ է, թոյլ,
մանուկ, հենց նոր ռան ելած, բայց
մեծ ապագայ ունեցող: Մենք բաւա-
կան առաջ ենք անցել: Մենք ունենք
ամբողջ Ռուսաստանում բանուր և
զիւղացի երիտասարգութեան մօտ
80.000 անգամ: Բայց և այնպէս, զա-
մի կաթիլ է ծովի մէջ. զա մի փոք-
րիկ սկիզբ է: Մեզ հարկաւոր են ոչ
թէ 100, ոչ թէ 200 հազար, այլ երկու
միլիոն անդամներ, որպէսզի ամբողջ
երիտասարգութիւնը կազմակերպւած
լինի, որպէսզի 20 տարեկանների մի-
ջոցով մենք ազդեցութիւն ունենանք
պատանիների, 15 տարեկանների վը-
րայ, իսկ 15 տարեկանների միջոցով
ազդեցութիւն ունենանք աւելի փոք-
րիւրի վրայ:

Յիշեցէք, թէ ինչպէս էր վարւում
բուրժուազիան: Ինչի վրայ է յենւած
բուրժուական իրաւակարգը: Միայն
բռնութեան վրայ չէ, որ նա յենւում
է: Ա.ինը, բանտը, աքսորը, պնդա-
ցիւրը, թնդանօթը, այս բոլորը մի
խոշոր ոյժ է բուրժուազիայի ձեռքին:
Բայց բուրժուազիան յենւում է այլև
այն քանի վրայ, որ զպրոցն ու
զատերապակութիւնը նա իր ձեռքն է
տակ: Օրինակ, որեւէ ֆրանսիական

բուրժուական, դեմոկրատական հանրապետութեան մէջ երեխան երեք տարեկան հասակից, հէնց որ խօսել և սովորում, սկսում է բուրժուական-շոքիեթատական երգեր երգել: Առաջին խրիստոմատիան, որ ստանում է նա, ծայրից ծայր բուրժուական խրիստոմատիա է, տէրտէրական, աէակցիոն խրիստոմատիա: Իսկ երբ նա զպրօց է ընկնում, բուրժուական փորձած ուսուցիչների ձեռքը, նրանք թունաւորում են նրա հոգին սխտեմատիքաբար, եւ քսան տարեկան հասակում ստացւում է բուրժուական «քաղաքացու», մարդ-մեքենայի մի ամբողջացած ախպ, որին կարելի է շրջադաշտի օր կուրի գաշան ուղիս, և նա անասունի պէս կօչնչացնի նոյնպիսի բանւորների, ինչպիսին ինքն է, որն իր ամբողջ կեանքում պար կը դայ բուրժուազիայի մտաբալի տակ: Սա բուրժուազիայի մի խորամանկ մեխանիկա է: Այս բանի վրայ խորհել են բուրժուազիայի լաւագոյն ուղեղները, — թէ ինչպէս պէտք է խեղդել երեխաներին և պատանեկութիւնը զպրօցների, տէրտէրների և ուրիշ նրման բաների միջոցով:

Այժմ պատմութեան մէջ այս առաջին անգամն է, որ մենք հնարաւորութիւն ենք ստացել մեր ձեռքն առնելու այս գործը և այդ բոլորն

անելու մեր հասկացածի պէս: Մենք այժմ հնարաւորութիւն ենք ստացել մանկան հոգին չտալու այն եղբիւրների, աէակցիոնների ձեռքը, օրօնք խեղում են այդ հոգին: Մենք հնարաւորութիւն ենք ստացել կազմելու մեր խրիստոմատիան. մենք զբարոցները մեր ձեռքն ենք առնել: Մենք ունենք սշ-կոմմունիստ շատ ուսուցիչներ, կոմմունիստական իշխանութեան շատ թշնամիներ, բայց կայ նրանց մէջ մի մասը, որ մեր կողմն է Մենք այժմ, զպրօցները մեր ձեռքն աննկով, հնարաւորութիւն ունինք ուսուցանելու պատանեկութեանը միւրովի, այնպէս, ինչպէս այդ հարկաւոր է բանւորին և գիւղացուն:

Դուք, բանւոր և գիւղացի երիտասարդութեան ներկայացուցիչներդ, չպէտք է ցրւէք, չպէտք է կպչէք ամեն տեսակ գործի. չպէտք է յաղթահարէք դժւարութիւնները միայն խանդավառութեամբ ու սգեւորութեամբ: Դուք պէտք է պատանեկական հասակից սովորէք դառնալ կազմակերպիչներ և շինարարներ: Պէտք է կարողանալ ոչ միայն պրօպագանդիստ-տիրաւոր դառնալ, ոչ միայն կարողանալ ճառ արտասանել և գիրք ճարել, այլ և պէտք է լինել կազմակերպող: Ահա մեր օրերի գլխաւոր արւեստը:

Վերջերս գերմանական կոմմունիստները կորցրին կազմակերպողներից լաւագոյնին— ընկ. Տիշկային, որը նրանց կուսակցութեան երկաթեայ ձեռքն էր։ Եւ գերմանական կոմմունիստները սուր ցաւ զգացին այդ կորստից։

Այժմ Ռուսաստանում ամենից աւելի անհրաժեշտ են շինարարներ, կազմակերպողներ։ Պէտք է երիտասարդութեան մէջ յարուցել կազմակերպող դասնալու ձգտումը։ Պէտք է, որ ամեն մի պատանու ցնորքն այս լինի.— ես կը մեծանամ, կը դառնամ խոշոր կազմակերպող մեր վոլոստի մէջ, մեր գաւառում, նահանգում, իսկ յետոյ—գուցէ և ամբողջ Ռուսաստանում և, ով գիտէ, գուցէ և միջազգային մասշտաբով, ինչպէս ընկ. Խեզլունգն էր, որ սկզբում շահական երիտասարդութեան զեկավարն էր, իսկ այժմ Նյորոբդ կոմմունիստական ինտերնացիոնալի պարագլուխներից մէկն է։ Պէտք է, որ պատանիները ըսկան փոքրիկ գործից, բայց այդ փոքրիկ գործը կատարեն սիրով։ Կարեւորն առաջին ծիլն է. կարեւոր է, որ սկզբում ստեղծւի մի փոքրիկ կազմակերպչական ընկերութիւն, ընկերներ, ինչ կարող եմ մտադրել ձեզ։ Աւելի շատ կորով, աւելի շատ յամառութիւն,

կէտ-նպատակի ձգտումն, կազմակերպչութիւն։

Պատրաստեցէք ձեր համապատասխան համագումարի համար, որին օլիտի նաչի ամբողջ աշխարհի բանւոր երիտասարդութիւնը, որովհետեւ բանւոր երիտասարդութիւնը Ռուսաստանում այս բողէին հանդիսանում է, անկասկած, ամենաազդեցիկ կազմակերպութիւններից մէկը կոմմունիստական ինտերնացիոնալի մէջ։

Նախապատրաստեցէք այդ համագումարը, որ նա լինի ոչ միայն իրքի մի զօրանալէս, այլ և ապա մեզ նոր կազմակերպութիւններ, խմբակներ գիւղում, քաղաքներում, նոր գրադարաններ, ակումբներ, նոր աշտապայ դիւնորներ կարմիր բանակի համար, ապագայ լաւ կազմակերպողներ բանւորներից և գիւղացիներից։

Մեր առջև աշխատանքի մի անծայր ծով է տարածւում։ Մենք նոր ենք սկսում, մենք դեռեւս սե աշխատանք ենք կատարում։ Բայց մօտ է ժամանակը, երբ մենք ամբողջ աշխարհում կկառուցենք ազատօրէն, և այն ժամանակ աւելի լաւ ճանապարհ կը բացւի ժողովրդից, գիւղացիներից և բանւորներից դուրս եկած կառուցողների համար։

Եւ այդ նոր կեանքը դուք կոչւած էք կառուցելու։ Զեզ, երիտասարդու-

Թեանդ է պատկանում ապագան:
Դուք կը լինէք մեր հուսակցութեան
կորիզը մի քանի տարուց յետոյ: Դուք
պիտի տաք մարտիկների մի սերունդ,
որից կախած կը լինի մեր ամբողջ
կուսի ելքը:

Աջողութիւն եւ մաղթում ձեր աշ-
խատանքին: Եւ ես հաւատացած եմ,
որ ձեզնից ամեն մէկը կը կատարի
իր պարտքը և կօգտւի իր բաղդաւոր
հնաճաւորութիւնից, որպէսզի գէթ մի
վերջակէ գէթ մի աղիւսով ուժեղացնի
և բարձրացնի մեր շէնքը—նոր կոմ-
մունիստական Ռուսաստանի կառու-
ցումը:

P. B. II. 1000

3 KMM

9 64

2013

«Ազգային գրադարան»

NL0036710

3796

0

